

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
БЕРДЯНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

ЗАТВЕРДЖЕНО

Рішенням вченої ради
Бердянського державного
педагогічного університету
від 27.04.2023 р., протокол №10/3.5

МЕНЕДЖМЕНТ В ОСВІТІ

ПРОГРАМА

обов'язкової навчальної дисципліни

підготовки

магістра

(назва ступеня вищої освіти)

спеціальності 014 Середня освіта (Біологія та здоров'я людини)

(шифр і назва спеціальності)

предметної спеціальності 014.05 Середня освіта (Біологія та здоров'я людини)

(шифр і назва предметної спеціальності)

освітньо-професійної програми «Середня освіта. Біологія та здоров'я людини»

(назва освітньо-професійної програми)

Запоріжжя, 2023 рік

РОЗРОБНИК ПРОГРАМИ: В.В. Крижко, кандидат педагогічних наук,
професор кафедри менеджменту та адміністрування

Обговорено та рекомендовано методичною радою Бердянського державного педагогічного університету 20. 05. 2023 р., протокол № 5.

ВСТУП

Програма обов'язкової навчальної дисципліни «Менеджмент в освіті» складена відповідно до освітньо-професійної програми підготовки фахівців освітнього ступеня магістр, галузі знань 01 Освіта/Педагогіка, спеціальності 014 Середня освіта (Біологія та здоров'я людини).

Предметом навчальної дисципліни є реформування та розвиток національної системи освіти.

Міждисциплінарні зв'язки: визначити кореляційні чинники менеджменту, управління, провідництва в реформуванні та прогресі національної освіти, управління цією галуззю.

Метою навчальної дисципліни «Менеджмент в освіті» є підготовка магістрів до здійснення кваліфікованого управління навчальними закладами освіти.

Основними завданнями дисципліни «Менеджмент в освіті» є

Створення необхідної і достатньої бази професійних знань магістрантів з основ менеджменту та управління освітніми системами.

Формування професійних управлінських вмінь магістрантів з управління закладами освіти методами менеджменту.

Формування вмінь та мотивування інтересу до науково-пошукацької роботи магістрантів з проблем освітнього менеджменту та управління.

1.3. Згідно з вимогами освітньо-професійної програми здобувачі набувають компетентностей:

загальних: ЗК3. Здатність планувати та управляти освітньою діяльністю, забезпечувати та оцінювати якість виконуваних робіт.

ЗК6 Здатність розробляти та презентувати освітні проекти, управляти ними та мотивувати виконавців на досягнення спільної мети.

фахових: ФК8 Здатність формувати в здобувачів освіти культуру академічної доброчесності та дотримуватися її принципів у власній професійній діяльності.

Результати навчання:

РН1. Демонструє вміння застосовувати знання з психології, педагогіки, фундаментальних і прикладних наук (відповідно до предметної спеціальності) у практичних ситуаціях здійснення освітньої діяльності, поглиблює знання з предметної області.

РН3. Називає і описує основні принципи, функції, сучасні форми та методи управління освітньої діяльності, демонструє вміння планувати й управляти освітньою діяльністю, забезпечувати та оцінювати її якість.

РН8. Демонструє дотримання культури академічної доброчесності у власній діяльності та демонструє вміння формувати її в учнів.

На вивчення освітнього компоненту відводиться 3 кредити ECTS /90 годин.

2. Інформаційний обсяг навчальної дисципліни

Модуль 1 Теорія наукового менеджменту

Змістовий модуль № 1.

Тема1. Менеджмент як наука та мистецтво управління. Управлінський континіум. Сутність менеджменту.

1. Природа людської праці визначення факторів та умов ефективної співпраці.
2. Діяльність як основа людського існування та розвитку потенціалу держави.
3. Виробничий процес – основа діяльності підприємства.
4. Науковий характер управління виробництвом. Мистецькі ознаки менеджменту.

Змістовий модуль № 2.

Тема 2. Функції менеджменту.

1. Науковий апарат менеджменту.
2. Основні функції та їх характеристики:
  - а) прогнозування та планування;
  - б) організація роботи;
  - в) мотивація;
  - г) координація та регулювання;
  - д) контроль, облік та аналіз.

Модуль 2. Організаційні компоненти менеджменту в освіті.

Змістовний модуль №3.

Тема 3. Організаційні відносини в системі менеджменту. Професійно-важливі якості менеджера. Методи менеджменту.

1. Поняття «організація», «організаційна структура» та «організаційна культура».
2. Типи організаційних структур управління.
3. Індивідуальні, психологічні, соціальні основи ПВЯ менеджера.
4. Психологічні методи управління: визначення потреб, дослідження мотивів, організація мотивації.
5. Група економічних методів менеджменту.
6. Адміністративні, організаційно-розпорядчі методи управління.

Змістовий модуль №4.

Тема 4. Теорія мотивації в менеджменті.

1. Потреба як основа мотивації.
2. Класифікація потреб. Піраміда А.Маслоу.
3. Освітні потреби.
4. Провідні мотиви здобуття освітньої послуги.

Модуль 3. Менеджмент змін та ризиків.

Змістовний модуль № 5.

Тема 5. Теорія обмежень.

1. Поняття «обмеження» в управлінні.
2. Поняття «невизначеність» в управлінні
3. Характеристики VUCA світу.
4. Вміння управляти ризиками.
5. Безпека закладу освіти.
6. Вміння управляти перспективою.
7. Вміння управляти безконфліктністю.

Змістовий модуль № 6.

Тема 6. Менеджмент розвитку освітньої установи.

1. Поняття «зміна».
2. Поняття «розвиток» системи.
3. Фактори розвитку освітньої системи.
4. Управлінський вплив на перспективи установи освіти.

Рекомендована література:

Базова

1. Багацького О. Ф., Теліженка О. М. Менеджмент для магістрів : у 2-х т: підручник для ст-ів ВНЗ, 2017. Т. 1. 662 с.
2. Генеза провідництва в освіті: Колективна монографія / За ред. проф. І. Богданова. К.: Освіта України, 2020. 478 с.
3. Довідник здобувача другого (магістерського) рівня вищої освіти. Наукове видання/В.Крижко, В.Курило, О.Боднар, Г.Луценко, О.Козлова. – Запоріжжя : ТОВ Видавництво «Просвіта», 2024. – 912 с.
4. Дуткевич Т.В., Толков О.С. Техніка управлінської діяльності у закладі освіти : навчальний посібник. К. : КНТ, 2020. 194 с.
5. Жигір В.І. Методологічні засади професійної освіти : [навчальний посібник]. Бердянськ : БДПУ, 2017. 143 с.
6. Жигір В.І., Чернега О.А. Професійна педагогіка: навч. пос. К.: Кондор, 2016. 336 с.
7. Загородня Л.П. Підготовка магістрів до забезпечення якості освітнього процесу в закладі дошкільної освіти : теорія та практика: монографія. Суми : Вінніченко М. Д., 2019. 372 с.
8. Казачковська Г.В. Комунікативний менеджмент: навчально-методичний посібник для ст-ів 1-го рівня вищої освіти. Бердянськ : БДПУ, 2017. 62 с.
9. Казачковська Г.В. Самоменеджмент: навчально-методичний посібник для ст-ів 1-го рівня вищої освіти.Бердянськ : БДПУ, 2017. 151 с.
10. Крижко В. В. Управління освітою: рефлексивний підхід : колективна монографія. Бердянськ : Видавець Ткачук О. В, 2016. 608 с.
11. Крижко В. Менеджмент в освіті : підручник. К. : Освіта України, 2020. 438 с.
12. Мошека Г. Є. Менеджмент : навчальний посібник. К. : Ліра-К, 2020. 548 с.
13. Немченко С.Г. Теоретичні і методичні засади підготовки керівника загальноосвітнього навчального закладу до рефлексивного управління у педагогічних університетах : монографія. Бердянськ : Видавець Ткачук О. В., 2017. 408 с.
14. Онишків З.М. Основи управління закладом загальної середньої освіти : навчальний посібник для студентів вищих педагогічних навчальних закладів Тернопіль : Навчальна книга-Богдан, 2018. 192 с.
15. Петруні Ю. Є. Прийняття управлінських рішень: навчальний посібник. К. : Центр учбової літератури, 2018. 216 с.
16. Рульєв В.А., Гуткевич С.О. Менеджмент: навчальний посібник. К. : Центр учбової літератури, 2019. 312 с.
17. Хриков Є.М. Управління навчальним закладом: навчальний посібник: Ч.2 Харків : СМІТ, 2016. 338 с.

4. Форма підсумкового контролю успішності навчання залік.

5. Засоби діагностики успішності навчання поточне опитування.